

कार्यकारी सारांश

(श्रेणी B; आयटम 5(a) अंतर्गत, 14 सप्टेंबर 2006 EIA अधिसूचनेनुसार आणि त्यानंतरच्या आजपर्यंतच्या सुधारणा)

साठी

“प्रस्तावित खत निर्मिती प्लांट”

स्थळ:- कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्राचा भूखंड क्रमांक A93/2
कुरकुंभ गावातील गट क्रमांक 280, तालुका-दोंड, जिल्हा-पुणे, महाराष्ट्र- 413802

उत्पादन क्षमता:- सिंगल सुपर फॉस्फेट (SSP): 400 MTPD; दाणेदार
सिंगल सुपर फॉस्फेट (GSSP): 400 MTPD; सल्फ्यूरिक ॲसिड (SA):
200 MTPD

TOR पत्र क्र.	:	पत्र क्रमांक IA-J-11011/121/2023-IA-II(I) दिनांक 29 मार्च 2023
प्रकल्पाचा प्रकार	:	ग्रीनफिल्ड प्रकल्प
बेसलाइन डेटा जनरेशन	:	आयटम क्रमांक 5(a); रासायनिक खते, श्रेणी अ
प्रकल्प विस्ताराची किंमत	:	रु. 41.70 कोटी

प्रमोटर

मेसर्स आरके अॅग्रो इंडस्ट्रीज

7, पहिला मजला, आदित्य सेंट्रीग्रा, एफसी रोड,

डेक्कन जिमखाना, पुणे, महाराष्ट्र-411004

पर्यावरण सल्लागार

गौरांग एन्व्हायर्नमेंटल सोल्युशन्स प्रा. लि.

QCI/NABET मान्यताप्राप्त सल्लागार क्रमांक. –

NABET/EIA/2023/RA0192

SNG श्री रत्न अपार्टमेंट्स, तांबी पेट्रोल पंप जवळ

बानी पार्क, जयपूर, राजस्थान-302016

ई-मेल: gaurangenviro@gmail.com

NABET मान्यता: NABET/EIA/2023/RA012

(Rev. 02) 07.12.2023 पर्यंत वैध

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

1.1. प्रकल्पाचे वर्णन

मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीजने सिंगल सुपर फॉस्फेट आणि ग्रॅन्युलेटेड सिंगल सुपर फॉस्फेटसह कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्राच्या प्लॉट क्रमांक A93/2 आणि कुरकुंभ-जिल्हा, ताळुंड, गावातील गट क्रमांक 280 पुणे, महाराष्ट्र येथे सल्फ्यूरिक ॲसिड उत्पादन प्लांट स्थापित करण्याचा प्रस्ताव दिला आहे. कंपनी ही कंपनी सिंगल सुपर फॉस्फेट (400 MTPD), ग्रॅन्युलेटेड सिंगल सुपर फॉस्फेट (400 MTPD) आणि सल्फ्यूरिक ॲसिड (200 MTPD) तयार करणार आहे. प्रस्तावित प्रकल्पामध्ये साइटचा विकास, मुख्य प्रक्रिया संयंत्रांसह ऑफसाइट सुविधा आणि उपयुक्तता, कच्चा माल आणि उत्पादन साठवणूक, इलेक्ट्रिकल सबस्टेशन, संरक्षित गोदामे, उत्पादन प्लांट, प्रशासकीय इमारती इत्यादींचा समावेश असेल. EIA अधिसूचना 2006 आणि त्यानंतरच्या सुधारणांनुसार, प्रस्तावित प्रकल्पाचे काम 5(अ) अंतर्गत येते, म्हणजे रासायनिक खते आणि श्रेणी 'अ' अंतर्गत पूर्व पर्यावरणीय मंजूरी आवश्यक आहे. प्रकल्पाची जागा अधिसूचित औद्योगिक क्षेत्रात आहे; अशा प्रकारे, EIA अधिसूचना 2006 आणि OM J-11011/321/2016-IA च्या खंड 7 (i) (III) नुसार प्रकल्पाला सार्वजनिक सुनावणीतून सूट देण्यात आली आहे. II(I) दिनांक 27.04.2018. 29 मार्च 2023 रोजीच्या पत्र क्रमांक IA-J-11011/121/2023-IA-II(I) द्वारे MoEF&CC द्वारे प्रकल्पाला संदर्भ अटी मंजूर करण्यात आल्या. MoEF&CC कडून आवश्यक पर्यावरणीय मंजूरी मिळवण्यासाठी उक्त प्रकल्पासाठी मंजूर केलेल्या TOR नुसार EIA/EMP अभ्यास करा. मेसर्स जेपी टेस्ट अँड रिसर्च सेंटरद्वारे ऑक्टोबर-डिसेंबर 2022 दरम्यान बेसलाइन अभ्यास आयोजित करण्यात आला होता.

प्रकल्पाचे संक्षिप्त वर्णन खालील टेबलमध्ये दिले आहे:

Table 1.1 : एकूण उत्पादन क्षमता

अनु क्र.	उत्पादनाचे नाव	CAS क्र.	प्रस्तावित क्षमता (MTPD)
1	SSP	8011-76-5	400
2	GSSP	66455-26-3	400
3	सल्फ्यूरिक ॲसिड	7704-34-9	200

Table 1.2 : प्रकल्पाची ठळक वैशिष्ट्ये

अनु क्र.	तपशील	युनिट	तपशील
1.	एकूण प्रकल्प खर्च	रु. (कोटींमध्ये)	41.70
2.	एकूण भूखंड क्षेत्र	m ²	31289.4
3.	हरित क्षेत्र (34.71%)	m ²	10860.4
4.	कामगार/कर्मचारी	No.	220
5.	एकूण पाण्याची गरज	KLD	1005

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प

प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

अनु क्र.	तपशील	युनिट	तपशील
6.	गोड्या पाण्याची आवश्यकता	KLD	666 (स्रोत: MIDC पुरवठा)
7.	सांडपाणी निर्मिती	KLD	औद्योगिक सांडपाणी- 381. घरगुती सांडपाणी-8
8.	सांडपाणी प्रक्रिया योजना	KLD	औद्योगिक सांडपाणी: ETP (250 KLD) त्यानंतर MEE (200 KLD) उपचार. आणि कूलिंग टॉवर मेकअपसाठी पुन्हा वापरा सल्फ्यूरिक ऍसिड वनस्पती आणि बागकाम मध्ये घरगुती सांडपाणी: STP (10 KLD) मध्ये उपचार आणि बागकामात पुनर्वापर हे ZLD युनिट असेल.
9.	प्लांटमध्ये पाण्याचा पुनर्वापर	KLD	339 KLD
10	बाहेरील परिसर	KLD	2700
11	वीज आवश्यकता (कॅप्टिव्ह पॉवर आणि ग्रिड सप्लाय)	MW	(कॅप्टिव्ह पॉवर- 1.2 आणि ग्रिड पुरवठा- 3.8)
12	(कॅप्टिव्ह पॉवर आणि ग्रिड सप्लाय)	kVA	GSSP भट्टीसाठी 12 टीपीडी बायो ब्रिकेट आणि DG सेटसाठी 300 लिटर/तास HSD
13	इंधनाची आवश्यकता (बायो ब्रिकेट आणि एचएसडी)	TPD	GSSP भट्टीसाठी 18 TPD बायो ब्रिकेट आणि HSD ऑपरेटिव्ह तासांमध्ये 2x750 kVA क्षमतेच्या DG सेटसाठी 300 लिटर/तास (2x150 लिटर/तास)

1.2. पर्यावरणाचे वर्णन

ऑक्टोबर-डिसेंबर 2022 या कालावधीसाठी आधारभूत पर्यावरणीय डेटा निर्मिती करण्यात आली आहे. प्रस्तावित प्लांट साइटच्या आजूबाजूच्या 10-किमी त्रिज्येतील अभ्यास क्षेत्र EIA अभ्यासासाठी प्रभाव क्षेत्र म्हणून गणले गेले आहे.

1.2.1. साइटची वैशिष्ट्ये

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

प्रस्तावित साइट कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्राच्या प्लॉट क्रमांक A93/2 आणि कुरकुंभ गाव, तालुका-दोंड, जिल्हा-पुणे, महाराष्ट्रातील गट क्रमांक 280 येथे आहे. जमीन अंशतः MIDC क्षेत्रात येते आणि अंशतः कुरकुंभ गावात येते. प्रकल्पाच्या जागेचे एकूण भूखंड क्षेत्र 31289.4 चौरस मीटर आहे त्यापैकी 5269 चौरस मीटर MIDC क्षेत्रांतर्गत आणि उर्वरित 26020.4 चौरस मीटर कुरकुंभ गावात येते. अंदाजे जागेवर 10860.4 चौरस मीटर हरित क्षेत्र विकसित केले जाईल. साइटच्या केंद्राचे समन्वय अक्षांश: 18°24'1.37"N आणि रेखांश: 74°32'2.75"E आहेत. प्रस्तावित प्रकल्पाची जागा रस्ते आणि रेल्वे नेटवर्कद्वारे सहज जोडलेली आहे. प्रकल्प स्थळापासून सर्वात जवळचा महामार्ग NH-65 हा दक्षिण दिशेला 0.5 किमी आणि SH-10 पूर्व दिशेला 0.9 किमी अंतरावर आहे. प्रस्तावित प्रकल्प स्थळासाठी सर्वात जवळचे रेल्वे स्टेशन दोंड रेल्वे स्टेशन आहे जे ENE दिशेने 8 किमी अंतरावर आहे. प्रकल्पापासून सर्वात जवळचे विमानतळ बारामती हॉस्पिटल हे आग्नेय दिशेला 20 किमी अंतरावर आहे.

प्रस्तावित प्रकल्प साइटच्या 10 किमी अभ्यास क्षेत्रात कोणतेही पर्यावरण/पर्यावरणदृष्ट्या संवेदनशील क्षेत्र नाहीत. तथापि, प्रकल्पाच्या जागेच्या परिसरात काही आरक्षित जंगले आहेत. NNE दिशेने 9.88 किमी मध्ये प्रकल्पापासून सर्वात जवळील राखीव जंगले. प्रस्तावित प्रकल्पस्थळाजवळ 1.3 किमी उत्तर दिशेला एक वितरिका आहे. भीमा नदी प्रकल्पापासून उत्तर दिशेला 11.16 किमी अंतरावर तर घोड नदी उत्तर दिशेला 12.50 किमी वाहत आहे.

1.2.2. जमीन वापर

वर्ग	क्षेत्र (चौरस किमी)	टक्केवारी
शेतजमीन	206.86	64.37
खुली झुडूप जमीन	75.92	23.63
बंदीबस्त	28.47	8.06
पाणवठा	4.29	1.34
वनस्पती	5.80	1.80
एकूण	321.34	100

1.2.3. मातीची गुणवत्ता

8 प्रातिनिधिक नमुने घेण्याच्या ठिकाणी मातीचे नमुने गोळा करण्यात आले. माती विश्लेषणाचे परिणाम खाली दिले आहेत.

pH	7.28-7.51
एकूण सेंद्रिय पदार्थ	0.65-2.44 %
नायट्रोजन	250-318 kg/ha
फॉस्फरस	11.6-17.3 kg/ha
पोटॅशियम	185-256 g/ha

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प

प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

1.2.4. पाणी पर्यावरण

अभ्यास क्षेत्रात आठ भूजल नमुने विचारात घेतले आहेत. विश्लेषण परिणाम खाली सादर केले आहेत: भूजल: भूगर्भातील पाण्याचे pH मूल्य हे आम्लता किंवा क्षारता यांचे महत्त्वपूर्ण निर्देशांक आहे. नमुन्याचे pH मूल्य सर्व ठिकाणी 6.79 ते 7.33 पर्यंत बदलते, जे 6.5 ते 8.5 च्या निर्दिष्ट मानकांमध्ये चांगले आहे. विद्युत चालकता पातळी 142 ते 2316 $\mu\text{mho/cm}$ पर्यंत बदलते. एकूण विरघळलेले घन पदार्थ 80 ते 1462 mg/l पर्यंत असतात जे 500-2000 mg/l च्या परवानगी मर्यादेत असतात. एकूण कडकपणा हे पाण्याच्या गुणवत्तेचे महत्त्वाचे मापदंड आहे. अभ्यास क्षेत्राच्या भूजलातील कडकपणाचे मूल्य 45 ते 724 mg/l च्या दरम्यान आहे जे सर्व ठिकाणी अनुज्ञेय मर्यादेत (200-600 mg/l) असे आहे. अभ्यास क्षेत्रातील भूजलातील कॅल्शियम मूल्ये 6-168 mg/l असल्याचे आढळून आले आणि ते निर्दिष्ट परवानगी मर्यादेत (200-600 mg/l) आहेत. अभ्यास क्षेत्रातील भूजलातील मॅगनेशियम मूल्ये (7.29-74.07 mg/l) होती आणि भारतीय पिण्याच्या पाण्याच्या मानकांच्या निर्दिष्ट परवानगी मर्यादेत (30-100 mg/l) आहेत. अभ्यास क्षेत्राच्या भूजलातील क्लोराईडचे मूल्य 20 ते 379 mg/l च्या दरम्यान असते जे अनुज्ञेय मर्यादेत (250-1000 mg/l) असते. अभ्यास क्षेत्रातील कोणत्याही भूजल नमुन्यात जैविक आणि धातूचे दूषित पदार्थ आढळले नाहीत. एकंदरीत, भूजल नमुन्यातील मापदंड भारतीय मानक IS: 10500-2012 सर्व स्थानाच्या अनुज्ञेय मर्यादेत चांगले होते. भूगर्भातील पाण्याच्या नमुन्यांमध्ये कोणतेही धातू आणि जिवाणू दूषित आढळले नाही.

पृष्ठभागावरील पाणी: पृष्ठभागावरील पाण्याच्या नमुन्यात जिवाणू आणि धातूचे प्रदूषण आढळून आले. तथापि, पृष्ठभागावरील पाणी CPCB च्या (म्हणजे वन्यजीव मत्स्यपालनाचा प्रसार) सर्वोत्तम नियुक्त वापर - 'D' निकष पूर्ण करत असल्याचे आढळले.

1.2.5. वायु पर्यावरण

अभ्यास क्षेत्रातील हवेच्या गुणवत्तेच्या आधारभूत स्थितीचे मूल्यांकन करण्यासाठी नऊ प्रतिनिधी सभोवतालच्या हवेच्या गुणवत्ता निरीक्षण केंद्रांवर प्रदूषकांच्या (PM10, PM2.5, NOx, SO2, CO आणि HF) निकषांसाठी पद्धतशीर वातावरणीय हवेच्या गुणवत्तेचे निरीक्षण केले गेले.

वातावरणीय हवेची गुणवत्ता

सभोवतालच्या हवेच्या गुणवत्तेचे निरीक्षण आठवड्यातून दोन दिवस सात ठिकाणी एक पूर्ण हंगाम म्हणजेच ऑक्टोबर-डिसेंबर, 2022 पर्यंतच्या वारंवारतेसह केले गेले आहे. सर्व स्थानांसाठी या निकालांचा सारांश खाली दिला आहे. ग्रामीण आणि निवासी क्षेत्रासाठी केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने (CPCB) निर्धारित केलेल्या मानकांशी त्यांची तुलना केली जाते.

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प

प्रमोटर: मेसर्स आरके अँगो इंडस्ट्रीज

स्थान		PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	PM2.5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	NO _x ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	NH ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	CO (mg/m^3)	VOC ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	HC (mg/m^3)
प्रकल्पाची साईट AAQ-1)	मि	44	17	5.60	7.80	<20	0.22	<0.5	<5
	कमाल	64	27	8.80	12.40	<20	0.39	<0.5	<5
	मीन	50	21	7.01	9.68	<20	0.27	<0.5	<5
	98 %tile	63	26	8.39	12.03	<20	0.35	<0.5	<5
कुरकुंभ औद्योगिक क्षेत्र (AAQ-2)	मि	47	18	5.50	7.30	<20	0.25	<0.5	<5
	कमाल	88	52	9.10	13.10	<20	0.41	<0.5	<5
	मीन	59	25	6.90	9.80	<20	0.32	<0.5	<5
	98 %tile	85	47	8.64	12.46	<20	0.40	<0.5	<5
पंधारेवडी (AAQ-3)	मि	45	20	5.60	9.40	<20	0.32	<0.5	<5
	कमाल	66	28	9.60	16.30	<20	0.49	<0.5	<5
	मीन	57	23	6.91	11.77	<20	0.42	<0.5	<5
	98 %tile	65	27	8.82	15.34	<20	0.48	<0.5	<5
खटाळवस्ती (AAQ-4)	मि	57	20	8.50	8.80	<20	0.29	<0.5	<5
	कमाल	76	34	11.60	12.80	<20	0.46	<0.5	<5
	मीन	65	26	9.60	10.30	<20	0.38	<0.5	<5
	98 %tile	74	33	11.15	12.25	<20	0.45	<0.5	<5
धनगरवाडा (AAQ-5)	मि	48	19	7.50	9.40	<20	0.31	<0.5	<5
	कमाल	71	32	10.90	15.60	<20	0.54	<0.5	<5
	मीन	57	24	9.23	11.44	<20	0.40	<0.5	<5
	98 %tile	68	31	10.62	14.83	<20	0.50	<0.5	<5
समतानगर (AAQ-6)	मि	49	21	6.70	9.50	<20	0.28	<0.5	<5
	कमाल	69	28	9.80	14.20	<20	0.51	<0.5	<5
	मीन	56	24	8.09	10.80	<20	0.36	<0.5	<5
	98 %tile	66	27	9.57	13.33	<20	0.46	<0.5	<5
पाटस (AAQ-7)	मि	52	22	6.80	10.10	<20	0.33	<0.5	<5
	कमाल	72	32	11.60	17.90	<20	0.66	<0.5	<5
	मीन	59	26	8.42	12.91	<20	0.41	<0.5	<5

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

स्थान		PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	PM2.5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	NO _x ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	NH ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	CO (mg/m^3)	VOC ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	HC (mg/m^3)
	98 %tile	71	31	10.91	16.80	<20	0.59	<0.5	<5
जिरेगाव (AAQ-8)	मि	43	18	5.20	8.20	<20	0.21	<0.5	<5
	कमाल	65	25	8.10	13.10	<20	0.38	<0.5	<5
	मीन	52	21	6.56	10.03	<20	0.29	<0.5	<5
	98 %tile	64	25	8.01	12.46	<20	0.38	<0.5	<5
मालाडगाव (AAQ-9)	मि	57	22	7.72	8.90	<20	0.32	<0.5	<5
	कमाल	81	37	9.60	15.10	<20	0.49	<0.5	<5
	मीन	65	27	8.64	11.32	<20	0.41	<0.5	<5
	98 %tile	80	35	9.52	14.74	<20	0.48	<0.5	<5

1.2.6. ध्वनी पर्यावरण

अभ्यास क्षेत्रात आठ भूजल नमुने विचारात घेतले आहेत. विश्लेषण परिणाम खाली सादर केले आहेत:

स्थान कोड	सर्वेक्षण केलेले स्थान	जमीन वापर	दिवस वेळ dB(A)	रात्रीची वेळ Leq dB(A)	राष्ट्रीय मानक दिवसाची वेळLeq dB(A)	राष्ट्रीय मानक रात्रीची वेळ Leq dB(A)
N-1	प्रकल्प साइट	औद्योगिक	52.2	39.2	75	70
N-2	कुरकुंभ औद्योगिक क्षेत्र	औद्योगिक	68.4	56.3	75	70
N-3	NH-65 आणि NH-160 चा क्रॉस-सेक्शन	व्यावसायिक	61.4	50.8	65	55
N-4	मालाडगाव	निवासी	52.1	41.6	55	45
N-5	समतानगर	व्यावसायिक	53.8	42.2	65	55
N-6	जिरेगाव	निवासी	52.7	40.4	55	45
N-7	खताळवस्ती	निवासी	54.3	41.7	55	45
N-8	पाटस	व्यावसायिक	61.2	50.8	65	55

1.2.7. जैविक पर्यावरण

अभ्यास क्षेत्रात कोणतेही राष्ट्रीय उद्यान, वन्यजीव अभयारण्य, बायोस्फीअर रिझर्व्ह, पाणथळ जागा, संरक्षित आणि राखीव जंगल अस्तित्वात नाही (प्रस्तावित जागेच्या आसपास 10 किमी क्षेत्र). अभ्यास

प्रकल्प: कुरुकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरुकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अँगो इंडस्ट्रीज

क्षेत्रात कृषी आणि वन परिसंस्थेचा समावेश आहे. मोकळ्या भागात, शेतीच्या शेजारी आणि रस्त्याच्या कडेला वनस्पती दिसून येते. वृक्ष वनस्पती प्रामुख्याने रस्त्याच्या कडेला, कृषी क्षेत्राच्या सीमेजवळ आणि इतर खुल्या भागात प्रतिबंधित आहे. स्टडी एरिया झोनमध्ये नोंदवलेल्या मुख्य प्रजाती म्हणजे अकाशिया निलोटिका, डॅलबर्गिया सिसू, अल्बिझिया एसपीपी. टेक्टोना ग्रॅडिस, अझाडिराचटा इंडका, सिझिजियम क्युमिनी, एगल मार्मेलोस, फिक्स रिलिजिओसा, फिक्स बेंगालेन्सिस आणि कॅशिया फिस्टुला इ. प्रबळ झुडुपे आणि औषधी वनस्पतींनी व्यापलेली भू-वनस्पती म्हणजे लॅटाना कॅमारा, झिझिफस मॉरिटियाना, आर्जेओन, आयस्डुअम, सोरियम, झिझिफस मॉरिटियाना कॉर्निया, इपोमिया फिस्टुलोसा, धतुरा धातू, कॅलोट्रोपिस प्रोसेरा, सिडा कॉर्डिफोलिया, कॅनाबिस सॅटिव्हा, चेनोपोडियम अल्बम, सायनोडॉन डॅक्टिलॉन आणि पार्थेनियम एसपीएस. अभ्यास क्षेत्रात सुमारे 76 प्रजाती वृक्ष, 21 प्रजाती झुडुपे आणि 33 प्रजाती आणि गवत आहेत. कराच्या संवर्धन स्थितीचे मूल्यांकन करण्यासाठी IUCN च्या वेगवेगळ्या निकषांच्या अर्जावर, अभ्यास क्षेत्रात कोणताही टॅक्स धोक्यात सापडला नाही. नोंदवलेला टॅक्स भारतीय वनस्पतींच्या रेड डेटा बुकमध्ये देखील नोंदवला गेला नाही. अभ्यास क्षेत्रात आढळलेल्या सस्तन प्राण्यांच्या 10 प्रजातींची यादी दुय्यम स्रोतांकडून संकलित केली गेली होती जी सर्वेक्षणादरम्यान चांगली आढळली. नोंदवलेल्या प्रजातींपैकी 4 प्रजाती शेड्यूल-II प्रजाती आहेत, इतर प्रजाती शेड्यूल IV आणि V मधील आहेत. कोणतीही प्रजाती भारतीय वन्यजीव संरक्षण कायदा (1972 आणि सुधारित 2022) च्या शेड्यूल-I मधील नाही. सध्याच्या अभ्यासानुसार, अभ्यास क्षेत्रात उभयचरांच्या एकूण 2 प्रजाती आणि सरपटणाऱ्या प्राण्यांच्या 6 प्रजातींची नोंद करण्यात आली आहे. अभ्यास क्षेत्रातून कोणतीही शेड्यूल-I प्रजाती नोंदवली गेली नाही. या सर्वेक्षणादरम्यान एकूण 35 प्रजातींची नोंद करण्यात आली आणि कोणत्याही RET प्रजातींची नोंद झाली नाही.

1.2.8. सामाजिक-आर्थिक पर्यावरण.

अनु. क्र.	वर्णन	संख्या	% ते एकूण
1	एकूण लोकसंख्या - लिंगनिहाय	94187	100
	पुरुष	48702	51.71
	स्त्री	45485	48.29
	लिंग गुणोत्तर (प्रति 1000 पुरुषांची संख्या)		934
2	एकूण लोकसंख्या (0-6 वर्षे) - लिंगनिहाय	11705	12.43
	पुरुष	6265	12.86
	स्त्री	5440	11.96
	लिंग गुणोत्तर (प्रति 1000 पुरुषांची संख्या)		868
3	एकूण लोकसंख्या (क्षेत्रनिहाय)	94187	100
	ग्रामीण	87324	92.71

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

अनु. क्र.	वर्णन	संख्या	% ते एकूण
	शहरी	6863	7.29
4	एकूण घरांची संख्या	19302	100
	घराचा सरासरी आकार	-	4.88
	सर्वात कमी घरगुती आकार (गाव: कुरकुंभ)	-	4.20
	सर्वात जास्त घरगुती आकार (गाव: मेरगळवाडी)	-	5.97
5	एकूण SC आणि ST लोकसंख्या	17059	18.11
	एकूण लोकसंख्या (SC)	14888	15.81
	एकूण लोकसंख्या (ST)	2171	2.30
6	एकूण साक्षर - लिंगनिहाय	64828	68.83
	पुरुष साक्षरता (पुरुष लोकसंख्येच्या संदर्भात)	36165	74.26
	स्त्री साक्षरता (स्त्री लोकसंख्येच्या संदर्भात)	28663	63.02
	स्त्री-पुरुष साक्षरतेतील अंतर	-	11.24
7	एकूण कामगार आणि कामाचा सहभाग दर	43421	46.10
	पुरुष (पुरुष लोकसंख्येच्या संदर्भात संख्या आणि %)	26728	54.88
	महिला (महिला लोकसंख्येच्या संदर्भात संख्या आणि %)	16693	36.70
	कामगारांमध्ये लिंग अंतर (टक्केवारीत)	-	18.18
8	एकूण मुख्य कामगार आणि एकूण कामगारांची टक्केवारी	39086	90.02
	पुरुष (पुरुष कार्यरत लोकसंख्येच्या संदर्भात संख्या आणि %)	25169	94.17
	महिला (महिला कार्यरत लोकसंख्येच्या संदर्भात संख्या आणि %)	13917	83.37
a)	मुख्य कामगार शेतकरी (संख्या आणि टक्केवारी)	16743	42.84
b)	कृषी कामगार म्हणून मुख्य कामगार (संख्या आणि टक्केवारी)	7993	20.45
c)	घरगुती उद्योग कामगार म्हणून मुख्य कामगार (संख्या आणि टक्केवारी)	715	1.83
d)	इतर कामगार म्हणून मुख्य कामगार (संख्या आणि टक्केवारी)	13635	34.88
9	एकूण सीमांत कामगार आणि एकूण कामगारांची टक्केवारी	4335	9.98
	पुरुष (पुरुष कार्यरत लोकसंख्येच्या संदर्भात संख्या आणि %)	1559	5.83
	महिला (महिला कार्यरत लोकसंख्येच्या संदर्भात संख्या आणि %)	2776	16.63

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प

प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

अनु. क्र.	वर्णन	संख्या	% ते एकूण
a)	अल्पभूधारक शेतकरी (संख्या आणि टक्केवारी)	1342	30.96
b)	शेतमजूर म्हणून अल्पभूधारक कामगार (संख्या आणि टक्केवारी)	1420	32.76
c)	घरगुती उद्योग कामगार म्हणून सीमांत कामगार (संख्या आणि टक्केवारी)	200	4.61
d)	इतर कामगार म्हणून सीमांत कामगार (संख्या आणि टक्केवारी)	1373	31.67

1.3. अपेक्षित पर्यावरणीय प्रभाव आणि कमी करण्याचे उपाय

प्रभाव	कमी करण्याचे उपाय
जमीन पर्यावरण	
जमीन वापर/जमीन कव्हरवर कायमस्वरूपी किंवा तात्पुरता बदल	लागू नाही. प्रकल्पाच्या जागेचा "औद्योगिक" म्हणून जमिनीचा वापर आधीच होत असल्याने, जमिनीच्या वापरात कोणताही बदल होणार नाही.
टोपोग्राफी मध्ये बदल	लागू नाही.
कचरा निर्मिती	घनकचरा व्यवस्थापन नियम, 2016 नुसार महापालिका कचरा (घरगुती किंवा व्यावसायिक कचरा) विल्हेवाट लावली जाईल. औद्योगिक घातक कचरा जसे की खर्च केलेले ल्युब तेल, टाकून दिलेले कंटेनर पुनर्वापर करणाऱ्यांना विकले जातील. कचरा ड्रम/एचडीपीई बॅगमध्ये पॅक केला जाईल आणि नियुक्त केलेल्या ठिकाणी साठवला जाईल. कचरा टाकू नये यासाठी सर्व उपाययोजना केल्या जातील. स्टोरेजमधून रसायने (अॅसिड) पसरू नयेत यासाठी सर्व खबरदारी घेतली जाईल. स्ट्रक्चर्स किंवा वेसल्समधून प्रथमतः गळती शोधून गळतीचे व्यवस्थापन केले जाईल. लोडिंग अनलोडिंग दरम्यान गळती नाल्यांमध्ये योग्यरित्या चॅनेल केली जाईल. माती दूषित होऊ नये म्हणून प्रक्रिया क्षेत्राजवळ पक्की जागा दिली जाईल. लोडिंग अनलोडिंग क्रिया असिड हाताळण्यासाठी ओळखल्या गेलेल्या सुरक्षित क्षेत्रामध्ये केली जाईल.
पाणी पर्यावरण	

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अँग्रो इंडस्ट्रीज

प्रभाव	कमी करण्याचे उपाय
भूजल अमूर्त	भूगर्भातील पाण्याचा कोणताही संक्षेप होणार नाही कारण त्याचा स्रोत एमआयडीसी पुरवठ्याद्वारे केला जाईल.
सांडपाणी निर्मिती	• SSP/GSSP प्रक्रियेमुळे औद्योगिक सांडपाणी निर्माण होत नाही. फक्त, स्क्रबिंग वेस्टची निर्मिती आहे (H₂SiF₆) जे उत्पादन SSP वर शिंपडण्यासाठी किंवा अँसिड डायल्युशनसाठी पुनर्वापर करण्यासाठी वापरले जाईल.
प्रकल्पाबाहेरील सांडपाणी सोडणे	• एसटीपीमध्ये घरगुती सांडपाण्यावर प्रक्रिया केली जाईल आणि बागकामासाठी आवारातच पुनर्वापर केला जाईल.
गळती	सल्फ्यूरिक अँसिड प्लांटमधील सांडपाण्यावर ETP मध्ये प्रक्रिया केली जाईल त्यानंतर MEE द्वारे कूलिंग टॉवर तयार करण्यासाठी युनिटमध्ये पुन्हा वापरला जाईल.
पावसाच्या पाण्यामध्ये सांडपाणी मिसळणे	ते "झिरो लिक्विड डिस्चार्ज युनिट" असल्याने लागू नाही.

हवेचे पर्यावरण

• लोडिंग किंवा अनलोडिंग दरम्यान कचऱ्या मालाच्या तयार उत्पादनाची गळती/गळती. • प्रक्रिया अणुभट्टीला जोडलेल्या छिद्रांमधून उत्सर्जन प्रक्रिया. • रसायनाची गळती • कण करण्याच्या प्रक्रियेदरम्यान कोरडे आणि थंड होण्यापासून उत्पादन धूळ उत्सर्जन • फ्ल्यू गॅस उत्सर्जन (PM, NO_x, SO₂) GSSP प्लांट आणि DG सेटसह जोडलेल्या स्टॅकमधून होईल ज्यामध्ये HSD चा	• एकूण फ्लोराईड (वायू आणि कण) वर मानदंड साध्य करण्यासाठी पुरेशी नियंत्रण प्रणाली प्रदान केली जाईल. • रॉक फॉस्फेटची वाहतूक फक्त कव्हर ट्रकखाली केली जाईल. • रॉक फॉस्फेटची सामग्री हाताळणी आणि मिलिंग बंद इमारतींमध्ये केली जाईल. • खडक क्रशिंग आणि SSP हाताळताना धूळ कण रोखण्यासाठी सर्व खबरदारी आणि तरतूद केली जाईल ज्यामध्ये ट्रान्सफर पॉईंट्सवर धूळ संकलन प्रणालीसह झाकलेली कन्व्हेयर प्रणाली समाविष्ट आहे. • प्रत्येक बिंदू स्रोत उत्सर्जनासाठी स्टॅकची उंची CPCB नियमांनुसार प्रदान केली जाईल. • SSP/GSSP प्लांटमधून व्हेट वायू कार्यक्षमतेने स्क्रब करण्यासाठी चार-स्टेज फ्लोरिन स्क्रबर प्रदान केले जाईल. SSP/GSSP प्लांटच्या प्रस्तावित विस्तारासाठी स्क्रबर बसवले जाईल. • चक्रीवादळांना ग्रॅन्युलेशन आणि रॉक झायिंग युनिटमधून उत्सर्जन कमी करण्यासाठी बॅग फिल्टरसह प्रदान केले जाईल. • उद्योग सर्व मटेरियल ट्रान्सफर पॉईंट्सवर धूळ गोळा करणे आणि काढण्याची प्रणाली स्थापित करेल. • SSP ग्राइंडिंग विभागात बॅग फिल्टर स्थापित केले जाईल आणि ते प्रस्तावित प्लांटसाठी स्थापित केले जाईल.

प्रकल्प: कुरुकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरुकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅग्री इंडस्ट्रीज

प्रभाव	कमी करण्याचे उपाय
इंधन म्हणून वापर केला जाईल. वाहनांच्या रहदारीतून फरारी उत्सर्जन (SO₂, NO_x आणि CO आणि HC). उत्पादन वाहतूक आणि हाताळणीतून PM चे फरारी उत्सर्जन.	SSP/GSSP प्रक्रिया शेड अंतर्गत होते आणि पावडर SSP/GSSP मध्ये सुमारे 6% ओलावा असतो. त्यामुळे सर्व उत्पादने केवळ शेड क्षेत्रापुरतीच मर्यादित राहतात, जरी हवेतून बाहेर पडली तरीही. तयार झालेले हायड्रोफ्लुरोसिलिक अॅसिड SSP/GSSP प्लांटसाठी अॅसिड डायल्युशनसाठी पुन्हा वापरले जाईल. प्रदूषणाचे क्षीणीकरण/रिसेप्टर्सचे संरक्षण ग्रीन बेल्ट/ग्रीन कव्हरद्वारे केले जाईल. स्टॅकचे नियमित ऑनलाइन निरीक्षण केले जाईल. धुळीची निर्मिती कमी करण्यासाठी रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडले जाईल. मजुरांना मास्क आणि PPE प्रदान केले जातील. फरारी उत्सर्जन तपासण्यासाठी कार्यक्षेत्राचे नियतकालिक निरीक्षण केले जाईल. चांगल्या गृहनिर्माण पद्धतीचा अवलंब केला जाईल.
ध्वनी पर्यावरण	
कारखान्याच्या यंत्रसामग्रीच्या कामकाजामुळे आवाजाचा प्रभाव. वाहनांच्या हालचालीमुळे आवाजाचा प्रभाव श्रवण प्रभाव	आवाजाचे मानक पूर्ण करणारी उपकरणे वापरली जातील उदा. मूक डीजी सेट इ. ध्वनी पातळी राखण्यासाठी सर्व अभियांत्रिकी नियंत्रण सराव यंत्रांच्या स्थापनेदरम्यान केला जाईल. सर्व आवश्यक ठिकाणी ध्वनिक संलग्नक आणि मफलर प्रदान केले जातील. सर्व अवजड यंत्रसामग्रीच्या ठिकाणी कंपनी पॅड आणि सु-डिझाइन केलेला पाया प्रदान केला जाईल. मशिनरी क्षेत्रासारखे ध्वनी निर्माण करणारी युनिट्स बंदिस्त दरवाजांनी चांगल्या प्रकारे इन्सुलेटेड असतील. जास्त आवाजाच्या ठिकाणी कानातले कानातले वापरले जातील. स्वतंत्र केबिन देण्यात येणार आहेत. योग्य ठिकाणी ध्वनिक उपचार कक्ष प्रदान केले जातील. ट्रकच्या हालचालीमध्ये व्यत्यय न आणता कर्मचाऱ्यांच्या सुरळीत आणि त्रासमुक्त हालचालीसाठी प्लांटमध्ये सु-विकसित रस्ता तयार केला जाईल. यंत्रसामग्रीची योग्य आणि वेळेवर देखभाल आणि प्रतिबंधात्मक देखभाल आणि त्यानंतर वाहनांचे PUC प्रमाणीकरण अनिवार्य केले जाईल.

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प

प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

प्रभाव	कमी करण्याचे उपाय
	➤ ध्वनी अडथळा म्हणून काम करण्यासाठी सीमाभिंतीसह आणि ओळखल्या गेलेल्या हरित पट्ट्याच्या क्षेत्रावर चांगल्या प्रकारे डिझाइन केलेले वृक्षारोपण केले जाईल.➤ जागेवर आवाजाचे निरीक्षण केले जाईल.
जीवशास्त्रीय वातावरण	
लुप्तप्राय प्रजाती आणि अधिवासांचे प्रदूषण:	• वायू प्रदूषकांच्या वाढत्या उत्सर्जनामुळे पर्यावरणामध्ये कोणतेही महत्त्वपूर्ण बदल होण्याची शक्यता नाही कारण राष्ट्रीय वातावरणीय हवेच्या गुणवत्तेची मानके मर्यादेत राहतील.• त्यामुळे सर्व स्टॅकमधून CPCB पातळी साध्य करण्यासाठी सर्वात कार्यक्षम वायू प्रदूषण नियंत्रण प्रणालीसह प्रकल्पाची योजना करण्यात आली आहे, जेणेकरून जवळच्या परिसंस्थेवर होणारा परिणाम कमी करता येईल.• पुढे मॉडेलिंग अभ्यास सिद्ध करतो की प्रस्तावित प्लांटमधून निर्माण होणारे PM, SO₂, NO_x, HF चे वाढीव MGLC खूप कमी असेल आणि एकूण वाढीव GLC NAAQS मध्येच राहिल. आणि त्यामुळे अभ्यास क्षेत्राच्या पर्यावरणाला हानी पोहोचणार नाही.• बहुतेक फ्युजिटिव्ह धूळ उत्सर्जन जनरेशन पॉइंट्स देखील कार्यक्षम वायु प्रदूषण नियंत्रण प्रणाली (प्लांट डिडक्टिंग सिस्टम) सह बसवलेले आहेत.• फ्युजिटिव्ह धुळीची निर्मिती रोखण्यासाठी मटेरियल हॅडलिंग पॉइंट्सवर पाणी शिंपडणे / कोरड्या धुक्याची प्रणाली वापरली जाईल.• प्लांटमधून निर्माण होणाऱ्या सर्व सांडपाण्यावर प्रक्रिया करून त्याचा पुनर्वापर प्रक्रिया आणि ग्रीनबेल्ट डेव्हलपमेंटमध्ये केला जाईल.• प्रस्तावित प्लांट शून्य द्रव डिस्चार्ज आधारित असेल त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी सोडले जाणार नाही.• सर्व घनकचरा आणि घातक कचऱ्याची विल्हेवाट नियमानुसार केली जाईल. त्यामुळे आसपासच्या वनस्पतींवर उत्सर्जनाचा परिणाम नगण्य असेल.• डेने ग्रीनबेल्टचा विकास वनस्पतीच्या सीमेवर केला जाईल. प्रशासकीय इमारतीजवळ उद्यान आणि लॉनचा पुढील विकास नैसर्गिक संसाधनांवर होणारा अवशिष्ट प्रभाव कमी करेल

प्रकल्प: कुरुकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरुकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

प्रभाव	कमी करण्याचे उपाय
	ज्यामुळे अॅव्हीफौनासाठी योग्य निवासस्थान देखील निर्माण होईल.
सामाजिक-आर्थिक वातावरण	
प्रस्तावित विस्तार प्रकल्पाचा स्थानिक लोकांच्या कल्याणावर प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष रोजगाराच्या माध्यमातून सकारात्मक परिणाम होईल ज्यामुळे या क्षेत्राची सामाजिक-आर्थिक स्थिती सुधारेल.	-
बांधकाम टप्प्यात धूळ आणि इतर उत्सर्जन अपेक्षित आहे आणि स्थानिक लोक प्रभावित होऊ शकतात. प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकाम आणि ऑपरेशन टप्प्यात आवाज निर्माण झाल्यामुळे स्थानिक लोकांवर विपरित परिणाम होऊ शकतो. प्रस्तावित वनस्पती धूळ, वायूच्या स्वरूपात प्रदूषकांचे योगदान देऊ शकते	कोअर झोन अभ्यास क्षेत्रातील लोकसंख्येच्या घनतेत होणारी वाढ बांधकामाच्या टप्प्यात कामगारांच्या सहभागामुळे केवळ अल्पकालीन प्रभाव होतो. प्रस्तावित प्रकल्पमध्ये कोणतेही दीर्घकालीन विघटन किंवा निकामी करणे किंवा जीर्णोद्धारसाठी कामे समाविष्ट नाहीत. सर्व कामगार PPE ने सुसज्ज असतील आणि आवाजाची पातळी कमी करण्यासाठी D.G ला अकॉस्टिक एन्क्लोजरची सुविधा देण्यात आली आहे.

1.4. जोखीम मूल्यांकन आणि व्यवस्थापन

QRA अभ्यासाच्या परिणामांवर आधारित, संपूर्ण सुरक्षा सुधारण्यासाठी वनस्पतीसाठी खालील प्रमुख शिफारसी केल्या आहेत.

वारंवारता कमी करण्यासाठी शिफारसी

- dyke ची अखंडता राखली गेली आहे याची खात्री करा, आणि डायक ड्रेन व्हॉल्व्ह केवळ प्रशासकीय नियंत्रणांद्वारे ऑपरेट केले जातात जेणेकरून डायक ड्रेन व्हॉल्व्हद्वारे नियंत्रणाचे नुकसान होऊ नये.

शास्त्रीय जोखमीवर घातक परिणाम टाळण्यासाठी परिणाम कमी करण्याच्या शिफारसी.

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प
प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

- आपत्कालीन प्रतिसादासाठी SCBA संचांची पुरेशी यादी संबंधित वापर क्षेत्रात उपलब्ध असल्याची खात्री करा.
- या QRA मध्ये समाविष्ट असलेल्या विविध आपत्कालीन परिस्थितींचे परिणाम आणि नुकसान अंतर आणि ऑनसाइट आणि ऑफ-साइट आपत्कालीन परिस्थितीत आदर्श आणीबाणी प्रतिसाद यांबद्दल आपत्कालीन प्रतिसादकर्ते आणि व्यवस्थापन टीमला प्रशिक्षण द्या.

1.5. प्रकल्पाचे फायदे

- हा फॉस्फेट, कॅल्शियम आणि सल्फर या तीन वनस्पतींच्या पोषक तत्वांचा उत्कृष्ट स्रोत आहे.
- खताच्या अंशतः नियंत्रणमुक्त केल्यानंतर, एसएसपी हे सर्वात स्वस्त खतांपैकी एक आहे, जे शेतकरी वापरण्यास परवडेल.
- SSP हा मातीसाठी सल्फरचा सर्वात स्वस्त स्रोत आहे.
- फक्त फॉस्फेटिक खत जे भारतीय रॉक फॉस्फेट साठ्यांचा वापर करू शकते.
- एसएसपी अनुपलब्ध पोषक तत्वांना जमिनीत उपलब्ध स्वरूपात रूपांतरित करण्यात मदत करू शकते.
- SSP मातीचे भौतिक तसेच रासायनिक गुणधर्म सुधारण्यास मदत करू शकते.
- SSP च्या बाबतीत, कॉम्प्लेक्स फर्टिलायझर्स प्लांट्सच्या तुलनेत प्रत्येक टन फॉस्फेटच्या उत्पादनासाठी भांडवली गुंतवणूक कमी आहे.
- एसएसपीच्या बाबतीत कॉम्प्लेक्स फर्टिलायझर प्लांटच्या तुलनेत प्लांटच्या स्थापनेसाठी प्रकल्प अंमलबजावणी कालावधी आणि उत्पादनासाठी गर्भधारणा कालावधी खूपच कमी आहे. त्यामुळे देशातील खतांची वाढती मागणी पूर्ण करण्यासाठी सरकार SSP उत्पादनाला प्रोत्साहन देत आहे.
- याशिवाय, इतर फॉस्फोरिक उत्पादनांच्या तुलनेत, SSP ला थोडे तांत्रिक कौशल्य आवश्यक आहे. हे SSP/GSSP च्या स्वदेशी उत्पादन क्षमतेत वाढ करेल.
- हे सिंगल सुपर फॉस्फेट/GSSPs साठी स्वदेशी/देशांतर्गत बाजारपेठेत स्थिरता राखेल.
- यामुळे खतांची आयात होण्याची शक्यता काही प्रमाणात कमी होईल आणि राष्ट्रीय बचत होईल.

1.6. पर्यावरण व्यवस्थापन योजना

पर्यावरण व्यवस्थापन योजना (EMP) चा उद्देश खाणीच्या ठिकाणी तयार केलेल्या प्रदूषण कमी करण्याच्या सुविधांचा विचार करून पर्यावरणीय प्रणालीचे संरक्षण करणे आहे. पर्यावरणीय उपाययोजना नियंत्रित करणारे काही प्रमुख निकष स्वीकारले जातील.

1.7. निष्कर्ष

मंजूर ToR नुसार EIA अभ्यास केला गेला. खाण उपक्रमांच्या पैलूशी संबंधित विविध पर्यावरणीय गुणधर्मांचा अभ्यास करण्यात आला. संबंधित प्रभाव ओळखले गेले आणि मूल्यांकन केले गेले.

प्रकल्प: कुरकुंभ एमआयडीसी औद्योगिक क्षेत्र, कुरकुंभ, दोंड, पुणे, महाराष्ट्र-413802 येथे प्रस्तावित खत निर्मिती प्रकल्प

प्रमोटर: मेसर्स आरके अॅगो इंडस्ट्रीज

पर्यावरणविषयक चिंता कमी करण्यासाठी सर्व संभाव्य मार्गांचा विचार करून, पर्यावरण व्यवस्थापन आराखडा तयार करण्यात आला आणि त्यानुसार निधीचे वाटप करण्यात आले. EMP डायनॅमिक, लवचिक आणि नियतकालिक पुनरावलोकनाच्या अधीन आहे.

या प्रकल्पामुळे राज्य सरकारच्या महसुलात वाढ होणार आहे. तसेच स्थानिक लोकांच्या सामाजिक उन्नतीसाठी मदत. ग्रीनबेल्ट विकास कार्यक्रमांमुळे जवळपासच्या भागात हरित कव्हर वाढण्यास मदत होईल. अशा प्रकारे, विद्यमान प्रकल्पाचा पर्यावरणावर किंवा जवळच्या परिसंस्थेवर विपरीत परिणाम होण्याची शक्यता नाही. EMP च्या प्रकल्प पुनरावलोकनासाठी आणि EMP प्रभावी आणि योग्य राहिल याची खात्री करण्यासाठी त्याच्या अंमलबजावणीसाठी वरिष्ठ व्यवस्थापन जबाबदार असेल. अशा प्रकारे, EMP मध्ये नमूद केलेली सर्व उद्दिष्टे पूर्ण करण्यासाठी योग्य पावले उचलली जातील आणि प्रकल्पाचा अभ्यास क्षेत्रात सकारात्मक परिणाम होईल.
